

Amsterdam 6 December 1921.

DR. C. C. DELPRAT.

1881—1921.

Het leven van een journalist is toch vol verrassingen. Daar sta ik op St. Nicolaasdag in een bekend klein aristocratisch snoepwinkeltje op het Koningsplein, een bescheiden zakje bonbons (van MARQUIS!) te koop, onwetend en zonder voorgevoelens. Om mij heen veel deftige epicurei, even als ik zelf bonbons keurend en kiezend. En zie, daar vraagt mij de hoogste dier hooge fijnproevers, laat mij hem bedektelijk aanduiden als: den onderkoning van dit gewest: „En wat doen jullie aan dr. DELPRAT?” Met schrik antwoord ik: „Doen? Ik weet van niets. Wat is er dan gaande?” En nu verneem ik, dat dr. DELPRAT er dit voorjaar in geslaagd is zich te onttrekken aan een hem toegedachte hulding: wegens zijn 40-jarig jubileum als arts. Maar dat hij nu Zaterdag 10 December veertig jaar doctor in de geneeskunde zal zijn; dat eenige vrienden besloten hebben hem ditmaal niet te laten ontsnappen, en dat zij aan hun gevoelens jegens hem uiting zullen geven in een hartelijke hulde. Dat bericht vervult mij als oprecht bewonderaar van dr. DELPRAT met vreugde, niet onvermengd met eenig leedvermaak, wanneer ik denk aan wat den argeloozen jubilaris boven het hoofd hangt. Maar als hoofdsteller van het *Tijdschrift* slaat de schrik mij om het hart. Want, dat wij dezen dag, nu een oud-hoofdredacteur geëerd wordt, niet onopgemerkt mogen laten voorbijgaan, dat spreekt van zelf. Maar hoe zullen wij op waardige wijze den roden December 1921 in onze kolommen medevieren, geheel onvoorbereid als wij zijn, daar wij van niets wisten en terwijl de aflevering al bijna draait?.....

Deze lange inleiding diene als verklaring en verontschuldiging voor het feit, dat een man als dr. DELPRAT op een dag als deze, door het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, dat hij heeft helpen groot maken, op geen andere of betere wijze gehuldigd wordt, dan door een paar warme woorden van mij, die daarvoor geen enkel ander recht kan doen gelden, dan dat ik als derde hoofdredacteur na hem, thans het *Tijdschrift* leid.

* * *

Persoonlijk heb ik dr. DELPRAT slechts weinig ontmoet. Maar wel heb ik veel van zijn werken gezien, en nog meer heb ik over hem gehoord van wie hem van nabij kennen. En zoo staat zijn beeld in mijn voorstelling, helderder en juister misschien, dan bij menigeen, die dagelijks met hem omgaat.

Reeds als jongen had de naam DELPRAT voor mij een bekenden en vertrouwd klank. Hoeveel malen heb ik hem niet door mijn vader hooren noemen, als hij verhaalde van conflicten in den Geneeskundigen Kring te Amsterdam! Waar het dan vaak precies over ging, herinner ik mij niet meer. Maar wel weet ik, dat, welke zaak er ook werd uitgestreden, waar eenig ideaal van recht of ethiek

mede gemoeid was, dat dan de naam van DELPRAT steeds daarbij genoemd werd. En zoo werd de figuur van dr. DELPRAT, dien ik toen nooit gezien heb, en dien ik pas twintig jaren later zou ontmoeten, voor mij al vroeg het symbool van den onkreukbaren geneesheer, van den hoogstaanden mensch, van den voornamen man, sans tâche et sans reproche.

Later, toen ik te Rome werkte, kwam er een legende tot mij, waarvan de naam DELPRAT alweer het middelpunt vormde. DELPRAT was privaat-docent in electrotherapie. Maar hij was gaan twifelen aan de waarde der methode. Toen had hij een jaar lang een bepaald soort gevallen (ik meen z.g. slaapverlammingen van den n. radialis) beurt om beurt met en zonder den stroom door de electroden te laten gaan, behandeld. En daar de uitkomst in beide rijen gelijk was, had hij zijn docentschap laten varen, daar hij niet wilde voortgaan een vak te beoefenen en te onderwijzen, aan welks grondslag hij was gaan twifelen. Ik zeide, dat deze legende zoo tot mij gekomen is. Het zal in werkelijkheid wel niet zoo schematisch gegaan zijn, als ik het hier beschreef. Maar op mijn gemoed als jeugdig werker in wetenschap maakte dit verhaal een overweldigenden indruk. De naam DELPRAT kreeg daardoor de aureool van den geleerde, wien niets gaat boven de wetenschappelijke waarheid, die alles voor haar erkenning veil heeft en om haar te belijden, alles wil opofferen.

Jaren later kwam ik als hoogleeraar te Amsterdam, leerde dr. DELPRAT persoonlijk kennen en zag hem aan het werk. Welnu de legendarische figuur, die ik van verre vereerd had, verloor van nabij niets van haar glans. Ik zal geen korrel wierook laten vallen op den gloed van hartelijke vereering en sympathie, die dr. DELPRAT, als mensch, bij mij even als bij ieder, die hem kent, opwekt. Ik zal zelfs geen enkele uiting geven aan mijn meest objectieve gevoelens van waardeering voor zijn persoon in de verschillende functies, waarin ik hem heb aanschouwd. Ik zal hem niet prijzen als den uitstekenden, critischen en ervaringsrijken geneesheer; ik zal hem niet roemen als den man, die in het bestuur van het eeuwenoude Amsterdamsch Genootschap tot bevordering der Natuur-, Genees- en Heelkunde, sedert een menschenleeftijd een leidende rol speelt. Ik wil hem nauwelijks herdenken als een der grondleggers van den bloei van het *Tijdschrift*, en zeker past het mij niet in herinnering te brengen, hoe dr. DELPRAT, als curator der universiteit van Amsterdam, de man is die, de tradities van wijlen dr. ZEEMAN volgend, thans de geheele ontwikkeling der geneeskundige en natuurphilosophische faculteit in zijn leidende hand houdt.

Hoe toch zal een jongere als ik over zoo een oudere als DELPRAT kunnen schrijven, zonder dat het aanmatiging schijne?

Ik bepaal mij daarom er toe, dr. DELPRAT namens het *Tijdschrift* geluk te wenschen met dezen dag, en de hoop uit te spreken, dat hij nog vele, vele jaren zich met al de hem eigen eerlijke nauwgezetheid zal mogen blijven wijden aan de vele belangrijke plichten en ambten, die hij op zoo waardige wijze vervult.

G. VAN RIJNBEEK.

Tweede Helft, No. 24, 1921.